

Mit kell tudni az embrióadományozásról?

Mit jelent az embrióadományozás?

Amikor a pároddal sikeres in-vitro-fertilizációs (IVF) eljáráson, vagyis mesterséges megtermékenyítésen vesztek részt, a fel nem használt embrióitokat lefagyasztják. Amennyiben már nem szeretnétek több gyermeket vállalni, rendelkezhetek a fagyasztott embrióitok sorsáról. Az egyik lehetőség számotokra, hogy a fagyasztott embrióitokat felajánljátok olyan családok részére, akiknél a saját ivarsejttel történő gyermekáldás esélye rendkívül alacsony, vagy egyáltalán nem lehetséges. A fagyasztott embrióitok így egy másik párnál kerülhetnek beültetésre, és sikeres kezelés esetén nekik is megszülethet a vágyott gyermekük.

Miért jó embrióadományozónak lenni?

Csak gondolatok vissza arra, milyen leírhatatlan és határtalan boldogság, éleetek kiteljesülése volt, amikor saját vágyott gyermekeketek megszületett. Így Ti pontosan ismeritek és át tudjátok érezni annak a nehézségeit és fájalmát, amikor a várva várt gyermekáldás nem történik meg. Hozzátok hasonlóan sokan vágnak ugyanerre a csodára, azonban minden próbálkozás ellenére természetes úton, saját ivarsejtekkel nem járnak sikerrel. Nem létezik önzetlenebb cselekedet, minthogy más pároknak reményt adtok a szülévé válásra azzal, hogy saját, fagyasztva tárolt embrióitokat adományozásra ajánljátok. Amennyiben embrióitok jövőjét rendezni szeretnétek, ezzel biztosíthatjátok, hogy a legjobb helyre kerülhetnek.

Szeretnék adományozó lenni. Hogyan kezdjem a folyamatot?

A fagyasztva tárolt embrióitok sorsáról Ti dönthettek. Ehhez fel kell keresnetek azt a klinikát, ahol jelenleg az embrióitokat tárolják, majd hivatalos formában szükséges róluk rendelkeznetek. Fontos tudni, hogy a folyamat csakis akkor indítható el, ha az embrióitokról a pároddal mindketten, vagyis mindkét genetikai értelemben vett szülő ugyanúgy rendelkezik, azaz egyedül egyikőtök sem dönthet a felajánlásról. Minderről bármikor rendelkezhetek a tárolás teljes időtartama alatt.

Meddig tudom meggondolni magam az adományozással kapcsolatban?

A tárolás ideje alatt Te és a párod, együttesen és egybehangzóan bármikor nyilatkozhattok az embrióitok jövőjéről. A nyilatkozat megtételét követően azonban a rendelkezési jog már nem illet meg titeket, azt a jövőben nem vonhatjátok vissza, a későbbiekben nem lesz már ráhatásotok az embriók sorsának befolyásolására.

Kik kaphatják meg az embriókat?

Olyan személyek kaphatják meg az embrióitokat, akik számára a lombik eljárásnak orvosszakmai ellenjavallata nincs, azonban gyermekáldásra saját ivarsejttel más esélyük nem, vagy alig van.

Mit jelent az, hogy anonim az adományozás?

Az anonimitás teljes névtelenséget jelent, vagyis nem kerülhet nyilvánosságra sem az adományozók, sem az embrióit örökbefogadók kiléte, személyes adataik. Ez alól kivétel nincs. Egyedül külső megjelenésekre vonatkozó információkat rögzíthet és közölhet az Intézet a befogadó páciensek felé, mint például az életkorotok az embriók lefagyasztásakor, szem-, haj- és bőrszínetek, testmagasságotok, testsúlyotok, testalkatotok és ismert betegségeitek.

Az anonimitást garantálja a magyarországi jogrendszerbe is átültetett, az Európai Unió által kiadott Általános Adatvédelmi Rendelet (GDPR), hatálya pedig kiterjed azoknak a személyes adatoknak a kezelésére is, amelyek valamely nyilvántartási rendszer részét képezik, vagy annak részévé kívánnak tenni. Ezzel összhangban állapítja meg a vonatkozó szabályokat az egészségügyről szóló törvény is. Fontos megjegyezni, hogy a természetes személyek személyes adataik kezelésével összefüggő védelme alapvető jog.

Szükséges-e valamilyen vizsgálaton átesnünk az adományozáshoz?

Nem szükséges megismételni a lombik eljáráshoz szükséges vizsgálatokat. Csupán újonnan kiderült betegségeitekről szükséges nyilatkoznotok.

Ha a befogadók is beleegyeznek, van lehetőség nyílt (azaz nem anonim) adományozásra?

A magyarországi jogrendszer kizárólag anonim adományozásra ad lehetőséget, így akkor sem lehetséges a nyílt adományozás, ha az adományozók is és a befogadók is beleegyeznének ebbe. A klinikáknak egyik fél számára sincs joga kiadni az adományozókra és a befogadókra vonatkozó személyes adatokat.

Mit tudhatok meg az embriók sorsáról az adományozás után?

A teljes anonimitás a donor és az örökbefogadó személye mellett kiterjed magára az embrióra is. A felajánlást követően így az adományozó számára sem lehetséges az embrió sorsát nyomon követni.

Meddig tárolhatók a fagyasztott embriók?

A lefagyasztást követően az embriókat az intézetek 15 évig kötelesek tárolni, amennyiben erről nem hoztak más, egybehangzó döntést. A 15 év letelte után lehetőség van a tárolási időt még egyszer, ugyanígy 15 évre meghosszabbítani. Az embriók minőségét a fagyasztás nem befolyásolja, így nem kell aggódnotok, hogy a több éve lefagyasztásra került embriók esetleg már nem használhatók fel.

Mi történik az embriókkal akkor, ha nem adományozom őket más párok számára?

Amennyiben nem rendelkeztek az embrióitok felajánlásáról, azok saját részre, meghatározott ideig (ld. fent) változatlanul felhasználhatók maradnak. Amikor viszont több gyermeket már nem szeretnétek, a párotokkal dönthettek az adományozás lehetősége mellett, vagy az embrióitok kutatási célokra történő felajánlásáról, továbbá kérhetitek a klinikától azok megsemmisítését.

Hogyan kell nyilatkoznom az embriók felajánlásáról?

A jogalkotó jelenleg írásbeliséghez köti a nyilatkozat megtételét. A nyilatkozatnak tartalmaznia kell a felajánlás célját, az adományozók életkorát, külsődleges testi jegyeit, valamint ismert betegségeit, azonban személyes adatait nem.

Milyen jogi kapcsolat keletkezik a megszületendő gyermek, az eljárásban részt vevő(k), és az adományozók viszonyában?

Az eljárás eredményeképpen fogant és született gyermek teljes jogú szüleit az embrió befogadó egyén/pár tagjai válnak. Ez azt jelenti, hogy minden szülői jog és kötelezettség őket illeti meg és terheli, vérszerinti szülőknek tekintendők. Ez a későbbiek során bírói úton sem támadható meg. Családi jogi szempontból nincs jelentősége, hogy a megtermékenyített embrióadományozás útján került az embrió befogadó személyhez/párhoz.

Az adományozás anonimitására való tekintettel a gyermek joga fogamzási körülményeinek megismeréséhez korlátozott. Az adományozás során fogant gyermekek joga csak arra terjed ki, hogy születési körülményeik során olyan IVF beavatkozás eredményeképp fogantak meg, amelyhez adományozott embriókat használtak fel.

Melyik intézetnek ajánlhatom fel az embrióimat?

Az embriók adományozása annál az intézetnél történhet, ahol az embrióitokat tárolják. A felajánlásról szóló nyilatkozat megtételét követően az Intézet választja ki a befogadó párt.

Mekkora az esélye annak, hogy az azonos genetikai állományú gyermekek a jövőben találkoznak?

Mivel egy adományozótól legfeljebb két befogadó pár kaphat embriókat, így rendkívül alacsony annak az esélye, hogy a kezelésekből született gyermekek a jövőben találkoznak.

